

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 77 0 P 015144 21 Rev 3
Banjaluka, 16.08.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Senad Tica kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, A.M. iz K.D., zastupanog po punomoćniku, B.M., advokatu iz B., protiv tuženog, N.o. a.d. B., zastupanog po punomoćniku, S.R., advokatu iz B., radi naknade štete, odlučujući o reviziji tuženog i reviziji tužioca, protiv presude Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 015144 19 Gž 5 od 15.06.2021. godine, na sjednici održanoj dana 16.08.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizije se usvajaju, presuda Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 015144 19 Gž 5 od 15.06.2021. godine ukida i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

Objasnenje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 015144 16 P 2 od 26.12.2016. godine obavezan je tuženi da tužiocu isplati, izgubljenu zaradu za period od 1.8.2009. godine do 30.4.2016. godine u ukupnom iznosu od 18.990,44 KM na način pobjiže opisan u toj presudi i kapitaliziranu rentu za period od 26.12.2016. godine do 3.5.2046. godine u iznosu od 40.564,34 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 26.12.2016. godine. Istom presudom tuženi je obavezan da tužiocu isplati 10.629,85 KM na ime troškova parničnog postupka sa zakonskom zateznom kamatom od 26.12.2016. godine. Sa viškom tužbenog zahtjeva tužilac je odbijen.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Prijedoru broj 77 0 P 015144 19 Gž 5 od 15.06.2021. godine, žalba tuženog je usvojena, te prvostepena presuda preinačena tako, što je tuženi obavezan da tužiocu isplati izgubljenu zaradu za period od 1.8.2009. godine do 30.4.2016. godine u ukupnom iznosu od 43.422,16 KM na način pobjiže opisan u toj presudi, dok je zahtjev tužioca, na ime rente u kapitaliziranom iznosu od 118.048,25 KM, odbijen. Istom presudom tuženi je obavezan da tužiocu, na ime troškova parničnog postupka, isplati 8.019,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od donošenja presude do isplate.

Tužilac revizijom pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se drugostepena presuda preinači i udovolji zahtjevu tužioca na ime rente.

Tuženi revizijom pobija drugostepenu presudu zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i odbije zahtjev tužioca ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tužilac je predložio da se revizija tuženog odbaci.

Tuženi nije dao odgovor na reviziju tužioca.

Revizija tužioca i revizija tuženog su osnovane.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca kojim traži da se tuženi obaveže da mu isplati, izgubljenu zaradu za period od avgusta 2009. godine do 30.4.2016. godine u ukupnom iznosu od 18.990,44 KM i kapitaliziranu rentu za period od 26.12.2016. godine do 3.5.2046. godine u iznosu od 41.486,26 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 26.12.2016. godine, sve na način pobliže opisan u podnesku od 23.11.2016, kada je zaključena i glavna rasprava.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da se 25.4.2004. godine desila saobraćajna nezgoda na magistralnom putu K.D. – G.; da je saobraćajnu nezgodu skrivio osiguranik tuženog, R.Lj., koji je u krivičnom postupku oglašen krivim presudom Osnovnog suda u Prijedoru broj K-203/04 od 1.11.2004. godine; da je u toj saobraćajnoj nezgodi tužilac pretrpio tešku tjelesnu povredu u vidu loma butne kosti, zbog čega je operisan i usljed čega mu je umanjena životna aktivnost 25 % koja se ogleda u nemogućnosti hoda po neravnom terenu, dužeg stajanja i obavljanja poslova vozača, koje poslove je tužilac profesionalno obavljao do povređivanja; da je liječenje tužioca trajalo godinama i da je završeno, shodno nalazu i mišljenju vještaka medicinske struke dr S.Ć., 17.7.2009. godine; da je rješenjem Odjeljenja za ocjenjivanje radne sposobnosti u B. od 22.6.2009. godine utvrđeno da kod tužioca postoji invalidnost – preostala radna sposobnost za drugi posao sa punim radnim vremenom; da je tužilac, do povređivanja radio u preduzeću M.p. K.D. na mjestu vozača; da mu ovo preduzeće nije moglo obezbijediti posao adekvatan njegovim potrebama, zbog čega je prestao sa radom u tom preduzeću dana 20.7.2009. godine; da je 21.7.2009. godine tužilac zasnovao radni odnos kod Autoprevoznika A.D., gdje je radio do 31.12.2009. godine; da je tužilac nakon toga osnovao svoju firmu kao autoprevoznik i da je u istoj radio od 1.1.2010. godine do 31.10.2012. godine; da od 1.11.2012. godine tužilac radi u preduzeću A.D.P. K.D., koje preduzeće je vlasništvo njegovog brata; da nije sporno, da u A.D.P. d.o.o. K.D. tužilac radi na mjestu komercijaliste, a da istovremeno posluje i njegova firma koja se bavi autoprevozničkom djelatnošću; da među parničnim strankama nije sporno, da je tužilac, kao vozač u preduzeću M. d.o.o. K.D. ostvarivao platu u iznosu od 598,00 KM; da iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke, M.R. od 1.8.2016. godine proizilazi, da je tužilac u periodu od 1.8.2009. godine do 30.4.2016. godine, radom u svojoj firmi i preduzeću A.D.P., ostvarivao manju platu na mjesečnom nivou u iznosu od 234,45 KM; da iz nalaza i mišljenja vještaka aktuara, dr S.M. od 2.11.2016. godine proizilazi, da tužilac može da radi i ostvaruje platu sve do 2046. godine, tako da bi izgubljena zarada tužioca u periodu od maja 2016. godine do maja 2046. godine iznosila 41.486,26 KM; da je tužilac, shodno takvom utvrđenju, precizirao zahtjev iz tužbe na ročištu za glavnu raspravu, 23.11.2016. godine, kojom je predmetna parnica pokrenuta 8.10.2009. godine.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio, da je glavni zahtjev tužioca na ime izgubljene zarade osnovan, a zahtjev tužioca na ime kapitalizirane rente, da je osnovan do iznosa od 40.564,34 KM, pa je sudio tako, što je donio odluku kao u izreci pobijane presude.

Drugostepeni sud nije prihvatio činjenična utvrđenja i zaključak prvostepenog suda, pa je otvorio raspravu pred tim sudom, te je izveo dokaze dopunskim vještačenjem, po vještaku finansijske struke na okolnosti izgubljene zarade za period od 2009. godine do 2016. godine i po vještaku aktuaru na okolnosti kapitalizirane rente za period od 2016. godine do 2046. godine. Nakon što je drugostepeni sud proveo navedene dokaze, tužilac je na raspravi pred drugostepenim sudom, 31.03.2021. g. preinačio, povećao zahtjev iz tužbe, te tražio da se tuženi obaveže da mu isplati, izgublenu zaradu za period od 1.8.2009. godine do 30.4.2016. godine u ukupnom iznosu od 43.422,16 KM na način pobjliže opisan u tužbenom zahtjevu i kapitaliziranu rentu za period od 26.12.2016. godine do 3.5.2046. godine u iznosu od 118,048,25 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 26.12.2016. godine.

Cijeneći da je zahtjev tužioca na ime izgubljene zarade osnovan, shodno dopunskom vještačenju vještaka finansijske struke, drugostepeni sud je u tom dijelu usvojio zahtjev tužioca, a u pogledu kapitalizirane novčane rente odbio zahtjev tužioca, nalazeći da tužilac nije dokazao postojanje neophodnih uslova da mu se renta, za period od 2016. godine do 2046. godine (kada bi trebao otići u penziju) dosudi u kapitaliziranom iznosu, shodno odredbama člana 188. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89, "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96 i 74/04 - u daljem tekstu: ZOO).

Odluka drugostepenog suda nije pravilna.

Odredbama člana 230. Zakona o parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP) je propisano, da drugostepeni sud ne može da preinači presudu na štetu stranke koja se žalila, ako je samo ona izjavila žalbu.

Protiv prvostepene presude, kojom je tuženi obavezan da tužiocu isplati izgublenu zaradu za period od 1.8.2009. godine do 30.4.2016. godine u ukupnom iznosu od 18.990,44 KM (na način pobjliže opisan u toj presudi) i kapitaliziranu rentu za period od 26.12.2016. godine do 3.5.2046. godine u iznosu od 40.564,34 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 26.12.2016. godine, dok je sa viškom zahtjeva tužilac odbijen, žalbu je izjavio samo tuženi.

Kod takvog stanja stvari, pravilno se revizijom ukazuje, da drugostepeni sud nije mogao preinačiti prvostepenu presudu, te tuženog obavezati da tužiocu isplati izgublenu zaradu za period od 1.8.2009. godine do 30.4.2016. godine u ukupnom iznosu od 43.422,16 KM umjesto 18.990,44 KM, na način pobjliže opisan u toj presudi.

Na drugačiji zaključak ne utiče činjenica, da je drugostepeni sud preinačio odluku prvostepenog suda i odbio zahtjev tužioca na ime kapitalizirane rente, jer je preinačenjem prvostepene presude, drugostepeni sud odbio zahtjev tužioca na ime kapitalizirane rente u iznosu 118.048,25 KM, mada je pobijanom prvostepenom presudom, na ime kapitalizirane rente, tužiocu dosuđeno 40.564,34 KM.

Naime, pravilno je postupio drugostepeni sud kada je shodno odredbama člana 217. stav 3. ZPP zakazao raspravu pred drugostepenim sudom, ali je to mogao učiniti, samo pod uslovima propisanim odredbama člana 217. stav 2. ZPP.

Kako je drugostepeni sud dozvolio tužiocu da na raspravi pred drugostepenim sudom preinačava tužbu, tako što je tužilac povećao zahtjev iz tužbe, ima se uzeti da je drugostepeni sud pogrešno primjenio odredbe člana 217. stav 2. ZPP u vezi sa članom 56. ZPP, što je imalo za posljedicu, da je sudio mimo zahtjeva iz tužbe, preciziranog na ročištu za glavnu raspravu 23.11.2016. godine.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nije mogao ispitati zakonitost i pravilnost drugostepene presude, pa je stoga valjalo, primjenom odredaba člana 249. stav 1. ZPP ukinuti odluku drugostepenog suda i suditi kao u izreci ovog rješenja.

U ponovnom postupku drugostepeni sud će, pravilnom primjenom procesnog i materijalnog prava, donijeti na zakonu zasnovanu odluku, dajući za istu valjane razloge.

Predsjednik vijeća
Senad Tica

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić